

Svatba, slavnostní hostina, sestry a bratři, kdo z nás ještě nikdy nebyl na něčem podobném? Stoly plné jídla a pití, všude vládne veselí a jásot, atmosféru dokresluje hudba. Pravda občas na některé takové veselici dojde i na nesrovnalosti a hádky, ale to nemůže změnit naši představu o příjemně stráveném čase. Jak známe ze svědectví evangelistů, Ježíš se často zúčastňoval společných hostin kolem prostřeného stolu, evangelium Janovo dokonce popisuje jednu svatební hostinu za přímé účasti Ježíše, navíc spojenou s konáním jeho zázračných činů. Snad právě proto Ježíš často používá obrazu hostiny, či přímo svatby, když mluví o přicházejícím království nebeském. „S královstvím nebeským je to tak, jako když jeden král vystrojil svatbu svému synu.“ Už tento úvod v posluchači navozuje představu, že tady se bude jednat o něčem příjemném, pro člověka přitažlivém. Co může být lákavějšího, než se bezstarostně veselit na svatební hostině? Koho by nelákalo stát se jedním z účastníků?

Jenže známe to, stát se jedním z hostů má i své podmínky: Být členem rodiny, nebo být aspoň blízkým přítelem nevěsty či ženicha. To je zpravidla kvalifikace pro účast na společné radosti. Bez této kvalifikace se podobné události člověk jen těžko může účastnit, i když jsou i výjimky, o tom mluví druhá část podobenství, které máme dnes před sebou (ono se jedná spíš o druhé, navazující podobenství). A co je důležité, součástí kvalifikace účastníka svatby je pozvání. Pozvání od hlavních aktérů slavnosti. Rodinná rada se sejde a vytváří seznam těch, kteří budou pozváni, na koho se nesmí zapomenout, či koho raději ne.

„S královstvím nebeským je to tak, jako když jeden král vystrojil svatbu svému synu.“ Ten úvod zní slibně, ale pak se to najednou zdramatizuje, zkomplikuje a vše je trochu jinak. Král vystrojil svatbu svému synu. Že ta svatba bude, se ví, najisto se s ní počítá, dokonce jsou známi i vybraní účastníci, už jde jen o to, kdy nastane ten správný okamžik, kdy bude vše připraveno. A teď je to tady a tak král vyšle své služebníky, aby sdělili vybraným účastníkům svatby, že právě nadešel ten správný čas: Hostina je připravena. Ale co to? Těm pozvaným se nechce. A tak král pošle své služebníky znovu, řekněte vybraným hostům: Hleďte, hostinu mám připravenou, býčci a dobytčata jsou poraženi a všechno je připraveno. Pojd'te na svatbu! Ale co se děje? Ti vybraní opět nejdou. Část z nich jde za svými starostmi, na svá pole, za svými obchody. Nějaká svatba je nezajímá, oni na ní nemají čas, vždyť je tolik důležitějších věcí v životě. Že je zve sám král, na tom ale přeci nezáleží, oni přeci musí vykonat to či ono. To za ně nějaký král neudělá. Ale ono je to ještě horší, část těch pozvaných se proti králi otevřeně postavila, zmocnili se jeho služebníků a tupili je a nakonec zabili. Stalo se něco nepochopitelného: Ti vybraní, ti kvalifikovaní odmítli účastnit se svatby a co víc, oni se vzbouřili a prolili krev králových služebníků. A je to o to pozoruhodnější, že odmítli opakované pozvání. Ten král po prvním odmítnutí nerezignoval, ani se nerozhořeval, ale své služebníky posílá znovu a znovu je ujišťuje, že ten pravý čas svatby právě nastal, všechno je připraveno, není se čeho obávat. Ale pozvání, nejen že se omlouvali, oni prostě odmítli. Nejdřív nechtěli jít. A když jim dobrý král podruhé skrze své služebníky ty dobroty svatební hostiny přinesl skoro až před oči a pod nos, nestarali se o to a odešli pryč. Chápete to? Jak opovážlivá pošetilost – odmítnout tak dobrého krále!? To je víc než odmítnutí, to je vzpoura.

„Když Ježíš přišel do chrámu a učil, pristoupili k němu velekněží a starší lidu a řekli: Jakou mocí to činíš? A kdo ti tuto moc dal?“ Tato epizoda předchází ve vyprávění evangelisty Matouše sérii podobenství, která Ježíš vypráví. Jeho posluchači jsou v tomto momentě především velekněží a starší lidu. Jim jsou v první řadě adresována ta slova. Oni v podobenstvích představují ty, kteří se protíví Bohu. Oni, představitelé národa, který si Bůh vyvolil a kterému požehnal. Jim jsou určena tato slova, aby pochopili a oni většinou pochopili, ale o to víc se stali odmítači a pronásledovateli Ježíše. Pokud hledáme, co nám toto podobenství chce říct, či se dokonce chceme sami personifikovat do některé té skupiny lidí, o nichž podobenství mluví, pak bychom mohli být v klidu. Ježíš tady zobrazuje představené židovského národa. To oni jsou těmi nehodnými. To oni jsou těmi vzpurnými. Na ně dopadne králův hněv,

když na ně poslal svá vojska, vrahy zahubil a město vypálil. Za tímto trestem můžeme spatřovat zničení Chrámu římskými vojsky v roce 70. K tomu odkazují i komentáře k Matoušovu evangeliu. Ale buďme opatrní a obezřetní, protože za prvé první křesťané byli Židé, učedníci Ježíšovi byli Židé a za druhé slova podobenství bezesporu přesahují onu událost zboření chrámu a zkázu Jeruzaléma. A tak mohou být obviněním i mnohých těch, kdo se ke Kristu okázale hlásí. Vždyť kolik krve bylo v dějinách prolito „ve jménu Krista!“

Původní seznam hostí selhal, židé to pozvání na hostinu s Mesiášem nepřijali. Nezbyvá, než poslat služebníky s pozváním jinam: mimo původní okruh pozvaných, za město, podstatně dál, na venkov, mezi ty, kteří původně pozvaní nebyli. Vybraní, pozvaní hosté tedy královo pozvání odmítli, co víc byli potrestáni. Ale podobenství zde nekončí. Svatba je připravena a bude se konat. A tak král vyšle znovu své služebníky se slovy: „Svatba je připravena, ale pozvaní nebyli jí hodni; jděte tedy na rozcestí, a koho najdete, pozvěte na svatbu.“ Služebníci vyšli na cesty a shromáždili všechny, které našli, zlé i dobré; a svatební síň se naplnila stolovníky. Svatba se musí uskutečnit, nelze ji zrušit ani odložit a taky se uskuteční. Služebníci byli vysláni sehnat nové hosty. Pozvání spěchá, nesnese odkladu, proto nemají služebníci nijak vybírat, to není jejich úkol, ale mají zvát každého. A služebníci skutečně shromáždili všechny, které našli, tedy dobré i zlé. A bylo jich tolik, že se svatební síň naplnila. Boží království je otevřeno pro všechny, a nebylo by zaplněno, dokud by nepřišel i ten poslední chudák od cesty. Ať dobrý či zlý. Ti všichni jsou svoláváni, pozváni na hostinu. Všimněme si, že v tom podobenství se neustále opakuje zvaní, svolávání. Neustále jsou zváni další a další. V řečtině je slovo zvaní odvozeno od stejného slovesa jako slovo církev, ekklésia. Pozvání je tedy vlastně výzvou připojit se k Božímu lidu, k církvi. Církev je shromáždění lidí pozvaných ze všech možných národů, tedy ze židů - ti byli přece ti původně pozvaní a zůstávají jimi - i z pohanů. Církev je tak směs nejrozumnějších lidí, a to nejen nejrozumnějších národů, ale také dobrých i zlých. Ovšem, kdo je ten dobrý a kdo je ten zlý to nám nepřísluší posuzovat. To je pouze Boží právo, on je tím, kdo soudí.

Svatební síň se tedy plní stolovníky. To má v moci král a jeho Syn! Když se svatební síň naplnila, nebylo už další místo. Nebylo už možno na hostinu vejít! Ted' je ještě čas! Uslyšet pozvání a přijmout. Vejít tam, kde se svatební hostina už chystá. Ted' jsou ještě služebníci Krále a jeho syna na cestách a koho najdou, toho zvou. Ted' ještě mohou vejít dobří i zlí. Ale až se síň naplní?

Nově pozvaní hosté se sešli, hodovní síň je plná a tak se svatba koná. Všechno by mělo být v pořádku, ale ... Přece jen tady něco skřípe. A to jsme už v tom druhém, navazujícím podobenství. „Když král vstoupil mezi stolovníky, spatřil tam člověka, který nebyl oblečen na svatbu. Řekl mu: ‚Příteli, jak ses sem dostal, když nejsi oblečen na svatbu?‘ On se nezmohl ani na slovo. Tu řekl král sloužícím: ‚Svažte mu ruce i nohy a uvrhněte ho ven do temnot; tam bude pláč a skřípění zubů.‘ Neboť mnozí jsou pozváni, ale málokdo bude vybrán.“ Být pozván na svatbu přináší i jisté závazky. Nelze tam přijít jen tak z ulice, ale je třeba se také řádně ustrojít, tak abychom neuráželi toho, kdo nás pozval.

Tento jeden člověk je obrazem kohokoli z nás. To my přicházíme nepřipraveni. A tak je tady otázka: Mnoho z nás je povoláných, ale kdo z nás je vyvolen? Odpověď by musela znít: nikdo; kdyby nezasáhl král sám. Kdybychom byli ponecháni sami sobě a svým schopnostem, skřípali bychom zuby nakonec všichni. Bůh sám však v Ježíši Kristu přišel a nabídl nám výměnu našeho obnošeného šatstva za své vlastní, bílé, čisté, neposkvrněné roucho, zatímco on si na sebe oblékl ty naše špinavé hadry. Je mnoho povoláných, ale pouze jeden vyvolený. A tento vyvolený, který nesl provinění a špinu nás všech, byl také vyhozen ven do té temnoty, kde je pouze pláč a skřípění zubů. Třetího dne však byl vzkříšen a to je jediná záchrana nás všech od naší vlastní špinavosti. Protože se Ježíš Kristus obětoval, proto lze v pohledu zpět říci: mnoho je povoláných, ale je jeden, v němž jsme vyvoleni všichni. Amen.

Modlitba:

Pane, děkujeme, že i my patříme k těm pozvaným. Chválíme tvou milost a velkorysou dobrotu. Děkujeme za víru, kterou tvé pozvání přijímáme. Slituj se nad naší sebejistotou i lehkovážností a pomoz nám je překonat. Když vyznáváme a zpíváme, že Kristova krev a spravedlnost je svatební šat můj a skvost, Pomáhej nám, aby z našeho života bylo znát, že jsme přijali Pavlou výzvu a oblékli nového člověka a jsme tak hodni svatby Beránkovy. Amen.